

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLMAGYARORSZÁGI NAPI LAPJA

V. évf. 33. sz.

ARA 60 FILLER

Szeged, 1948 febr. 10. Kedd

Az egyetemi ifjúság
a demokrácia frontján

A Szegedi Egyetemi Napok hatalmas megmozdulása országos jelentőségű ügyvédkedett. Az egyéves fejlődést méltóan telőzi be a Napok hatalmas tömegsíkere és kulturális visszhangja. Ezzel a döntőjelentőségű kezdeményezéssel a szegedi egyetemi ifjúság politikailag és kulturálisan egyaránt felzárkózott a haladó erőkhöz. A magyar népi demokrácia vezetői megváltozott értelmiségi ifjúsággal találkozhattak. Szegeden a szegedi napok biztos előjele annak, hogy értelmiségi fiataljaink megértik feladatukat: a nép szolgálati és nem a feudális kapitalista urak kiszolgálói akarnak lenni. Ennek a fejlődésnek, amelyet a szegedi egyetem az utolsó esztendőben mulatott és amelynek végső kicsendülése a Napok demokratikus tömegmegmozdulása, szívesen megy elébe a magyar demokrácia és annak vezető pártja, a Magyar Kommunista Párt. E Napok nyomán joggal változik meg az eddigi kép a szegedi egyetemi ifjúságról. Az egyetemi naggyűlés a régi passzív megalkudó ifjúság helyett, haladó és lelkes ifjúságról tett bizonyosságot. Megváltoztak a szerepek. Az ifjúság haladó-szellemű része a demokratikus gondolkodó egyetemi hallgatók támogatásával felszámolta a régi állapotot, amelyben szinte illegálisba szorult a különböző reakciós csoportokkal szemben. A »Tanulj többet«-mozgalom, »Előre a diákönkormányzatért« és »Arccal a társadalom felé« konstruktív jelszavaival és konkrét terveivel a haladó ifjúság vette át a vezetést. A gyűlés lelkes hangulata, tömegsíkere bizonyítja azt, hogy az ifjúság soraiban nem népszerűtlen a haladás gondolata. A diákönkormányzat ki-terjesztésének célkitűzéséhez például óriási lelkesedéssel csatlakozott az egyetemi ifjúság egész tömege. A diákönkormányzattal kapcsolatban Szalai Béla, a MEFESZ

elnöke véglegesen megfogalmazta a diákság kívánalmait és legtermészetesebb jogát: az egyetem autonómiáját nemcsak a professzorok, hanem a hallgatók örendelkezési jogát is jelenti, vagyis az ifjúság az autonómián belül van. A diákság mindenütt elhatározó szóval akar résztvenni, ahol sorsáról döntenek. Nagy hatása volt Hetényi professzornak a bejelentése, aki mint a tanár-diák vegyesbizottság elnöke, az orvoskari centenárium munkaversenyt hirdette meg, melyben a tanár-diák közösségi munka eredményességét értékelte ki. Ez a diákság helyes útja, mutatott rá nyomatékkal Ortutay kultuszminiszter a Menza-Medica avatónapságán. A fáklyás felvonuláson mintegy háromezer szegedi fiatal követelte az »ifjúsági egyetemet« és »demokrácia egyetemet« és hitet tett a népi demokrácia célkitűzései mellett. A díszhangverseny az egyetemi ifjúság demonstrációját jelentette a szovjet-magyar barátság és kulturális kapcsolatok mellett. Ugyanakkor ez az est — mint Ortutay kultuszminiszter mondotta — tulnő művészi esemény szempontjából az ország határain. A népi délután újabb sikere a szegedi egyetem fiataljainak, bizonyítván azt, hogy kulturális fejlődésünk alapjait az egyetemi ifjúság lelkesen fogadja el a népi kultúrát. Meg kell emlékeznünk még az egyetemi napok szervezőiről, akik az egyetem progresszív fiataljaiból kerültek ki és a megmozdulás sikerén keresztül bizonyosságot adtak felkészültségüknek, kulturálisuknak, ezáltal annak, hogy az egyetemi ifjúság méltó és alkalmas vezetőket állított szervezetei élére. A Szegedi Napok nemcsak az egyetem, nemcsak Szeged, hanem az egész demokrácia hatalmas sikere is. E kezdeményezés példamutató az egész ország ifjúsága felé.

Tóth Sándor

Megvalósul Nagyszeged terve

Szeged város környékén néhány olyan község van, amely gazdasági szempontból teljesen Szegedre van utalva. Ilyenek Kiskundorozsma, Tápió és Szőreg községek. Ennek ellenére ezek a községek eddig községrendezési szempontból mint teljesen önálló helységek jöttek számításba. Ez természetesen sok hátránnyal járt a három község számára. Ezen a helyzeten változtatott most Darvas József építés- és közmunkügyi miniszter, amikor elrendelte, hogy

Szegedet, Szőreg, Tápió és Kiskundorozsma községeket városrendezési szempontból egységesnek kell tekinteni.

Ez a rendelet annyit jelent,

hogy a gyakorlatban végre megvalósult Nagyszeged és a várossal összeépült három községet ezentúl egységes terv szerint rendezik és fejlesztik. Ez az intézkedés nem érinti sem Szeged, sem az említett három község autonómiáját.

A külkereskedelem államosításáról

beszélt Antos István elvtárs az MKP debreceni politikai akadémiáján

Antos István pénzügyi államtitkár Debrecenben az MKP politikai akadémiáján közölte, hogy a házipari termelés már elérte a háború előtti 75 százalékát. Beszéde további részében elmondta, hogy a kormány a külkereskedelmet és kiskapcsolatokat minden erejével támogatni

igyekszik. A főfigyelem külkereskedelmünkre irányul. A demokratikus kormányzat a külkereskedelem államosítására törekszik. Külkereskedelmünk mintegy 50 százalékát már is államosított szerek bonyolítják le és a tapasztalatok alapján ezen az úton kell továbbhaladnunk

Szakasits és Révai a munkásegységről

Szakasits: A peyerizmus mételye megfelfőzte mozgalmunk egységes szellemét

Révai: Új rothadt kompromisszum körvonalai bontakoznak ki a szociáldemokrata pártban

A vasárnapi sajtó új fontos nyilatkozatokkal vitte előbbre a Szociáldemokrata Pártban dúló válság tisztázásának és a munkásegységnek az ügyét. Szakasits Árpád »Miért harcolunk« cím alatt a budapesti Népszava vezércikkében foglalkozik a Szociáldemokrata Párt belső ellentétének ügyével. Megállapítja, hogy a két munkáspárt közötti surlódások egyre gyakoribbak lettek és igazságtalan volna, ha a Szociáldemokrata Párt részét kétségekbe vonnánk.

Gondoljunk csak arra — írja —, hogy a peyerizmus mételye hogyan felfőzte meg mozgalmunk addig egységes szellemét és milyen nehezen tudunk ettől a mételeytől megszabadulni.

Veszedelemes fertőzés volt és mondjuk meg őszintén, nem szálltunk szembe vele elég határozott és hatékony erővel. A pártegységet féltettük. És vajon mire jutottunk ezzel a féltéssel? Pártunk organizációs egysége kétségtelenül megmaradt, a peyerizmust egyelőre elföldeltük, de állíthatjuk-e, hogy mozgalmunk ideológiát és cselekvésszerű egysége nem szenvedett csorbát? Nem, nem állíthatjuk! A jobboldaliság beférkőzött sorainkba és magával ragadta még a vezető funkcionáriusok egy részét is. Emiatt egyre gyakrabban esett meg, hogy fontos

a demokrácia és a munkáosztály szempontjából egyaránt létfontosságú kérdésben nem tudtunk dűlőre jutni. Ez kétségkívül nem segítette elő a másik munkáspárttal a bizalomteljes együttműködést.

Szakasits Árpád felfelfőtetlennek mondja azt a veszélyt, amit az elvakult és lelkiismeretlen jobboldal okozott a Szociáldemokrata Pártban. A jobboldalt megtörtük — írja és bejelenti, hogy még a kongresszus előtt eltávolítják a fontosabb pozíciókból azokat, akik vétettek a munkásegység és a párt ellen.

Révai József, a Szabad Népből írt vezércikkének a következő mondatot adta címl: »Egy lépés előre, kettő hátra«. Rámutatott arra, a kínos ellentmondásra, ami a »Népszava« február 4-i számában a »nagyüzemekben dolgozó szociáldemokraták nevében« írt levél tartalma és jobboldali aláírói között van és több óvatosságra int az állítólag »megtért« büncsökkel szemben. A »Népszava« keblére öleli őket anélkül, hogy megkövetelte volna tőlük a nyilvános önbírálatot. Tiltakozását fejezi ki Révai elvtárs az ellen, hogy Jancsecz Imre, Nagy Pál Jenő, Laborcz István jobboldali szociáldemokraták kétszínű pálfordulását úgy tűntessék fel, mintha a nagyüzemi munkásság térne vissza a

munkáosztály szocialista útjára. A »Népszava« a jobboldali szociáldemokraták kezére akar járni. Amikor szociáldemokrata baloldali elvtársaink megindították harcukat a jobboldal ellen — írja Révai elvtárs —, a jelszó az volt: ezuttal nem lesz rothadt kompromisszum. A harc megindulása után néhány héttel

az új rothadt kompromisszum körvonalai egyre világosabban bontakoznak ki.

A kompromisszum ezuttal még rothadtabbnak ígérkezik. A jobboldal szint változtat, »átáll« a baloldalra, vagy »átmenetileg« visszavonul, a baloldalt pedig formálisan teljes győzelmet arat, hiszen jobboldal, amelyet nyílt politikai elvi harcban le kell küzdeni, már nincs is. Nincs jobboldal? Hát hová lett? Bűvészmutatványokkal politikai irányzatokat és csoportokat az ellenség ügynökségét saját sorainkban nem lehet »eltüntetni«.

Nem áll, hogy a jobboldal már meg van verve, eltűnt. Nem tűnt el, csak taktikát változtatott: kitért a nyílt harc elől, a minikről eszközét alkalmazza.

A szociáldemokrata jobboldal kétszínű megtérési nyilatkozataival szemben demokratikus bizalmatlanságra és éberségre van szükség, nem pedig arra, hogy megbocsátóan keblünkre öleljük őket — fejeződik be Révai József vezércikke.

Markosz csapatai Athént ágyuzzák

A dolgozók tiltakozása ellenére megnyitották a francia-spanyol határt

A görög szabads csapatok egy ségei Athén körzetében is felbukkantak. Markosz tábornok csapatai Athéntől 20 kilométerre támadást intéztek kétköz-ség ellen. A szabads csapatok tüz-sége megkezdte működését és több óráp keresztül sikerült a görög fővárost, Athént lőnie.

A szabad görög rádió legújabb jelentése szerint a szabads csapatok felvonulása Athén irányában tovább tart. A fővárostól 15 kilométerre fekvő Parnithas körzetében tovább foly-nak a harcok. Az egyre súlyos-bodó katonai helyzetre való tekintettel a monarcho-fasiszta katonai körök bevezették a katonai jellegű hírek és hírmag-yarázatok cenzúráját.

Rumélia körzetében is fellángoltak a harcok. A szabad görög rádió az eredményes harcokra hivatkozással felhívást intézett a görög néphez és a monarcho-fasiszta zsoldban álló görög katonákhoz. Felhívta őket, csatlakozzanak a felszabadító had-sereghez és forduljanak a görög nép szabadságát veszélyeztető

ellenség ellen.

A francia kormány vasárnap este hivatalosan bejelentette, hogy a francia és spanyol kormány között megállapodás jött létre a határ megnyitására. Február 10-től kezdődőleg megnyitják a rendes utas- és csomagforgalmat a két ország között, azonkívül teljesen helyre-

állítják a posta-, távirat- és telefonösszeköttetést. A francia közvélemény megdöbbenéssel fogadta ezt a hírt. A francia-spanyol határt két évvel ezelőtt ugyancsak a közvélemény nyomására kellett lezárni. A francia kormány politikájának teljes jobbrátolódását bizonyítja ez a megállapodás.

A Szegedi Nemzeti Színház díszhangversenye előrevitte a szovjet-magyar kultúrkapcsolatok ügyét

Szmirnov követségi titkár nyilatkozata

Az Egyetemi Napok keretében megrendezett díszhangversenyen Szeged vendégül látta Szmirnov Mienai Vladimirovicsot, a Szovjetunió követségének első titkárát, aki erről a szovjet zenének nagyszabású eseményéről nyilatkozatot adott a szegedi sajtónak. Sajnálatát fejezte ki, hogy a díszhangverseny alkalmával nem volt módja közönetét kifejezni mindazért, amit hallott és látott azoknak az intézményeknek és személyeknek, akik a rendezésben résztvettek. Ez az eset — mondotta Szmirnov követségi titkár — jelentősen előrevitte a szovjet kultúra ügyét Szegeden. Kérte a szegedi sajtót, hogy ebből az alkalomból üdvözlétet töl-mácsolják Ortutay Gyula kultuszminiszternek, a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság szegedi csoportja vezetőségének, Dénes Leó polgármesternek, dr. Erdődi Józsefnek és Erdélyi Ár-

pádnak. Nagyon örült annak, hogy az egyetemi ifjúságnál jelentős demokratikus fejlődést látott a tegnapi egyetemi nap folyamán.

A szegedi egyetemi ifjúság demonstrációja a szovjet kultúra mellett nagyban hozzájárult a szovjet-magyar barátság megerősítéséhez.

Reméli, hogy a jövőben a szegedi intézmények még fokozottabb mértékben fogják szentelni tevékenységüket a szovjet-magyar barátság és a szovjet, illetve orosz kultúrkapcsolatok ápolására. Ezután Szmirnov követségi titkár külön köszönetet fejezte ki még Szántó Rezsőnek, a Szovjet-Magyar Művelődési Társaság országos vezetőjének, Várady László karnagynak és Vaszy Viktorának, a szegedi Nemzeti Színház igazgatójának a nagyszerű élményért, amit a koncert neki és kíséretének nyújtott.